

devin opnaas en Indskrænkning i dette Samfundsonde. Det tillader jeg mig at betvivle, før jeg har set Beviserne derfor. Jeg tror, at der kan komme en Tid, da jeg fuldt ud kan gaa med til en lige saa stor Forhøielse af Brændevinsstatten som den, det ærede Medlem foreslaar, men jeg kan ikke gaa med til en Forhøielse af Brændevinsstatten uden nogetsembest Resultat, eller hvis eneste Resultat vilde være, at der kom noget Mere ind i Statskassen, og det kan da vel heller ikke det ærede Medlem ønske; det er jo efter hans egen Udtalelse kun en Diting, uaagtet det dog nok forekommer mig ogsaa at maatte være en Hovedting ved Behandlingen af denne Sag. Der kunde, som sagt, komme en Tid, hvor jeg kunde tro, at Diebliftet var kommet til en Forhøielse enten til Indtægt for Statskassen, hvis den skulde kræve det, eller ogsaa som et Supplement til at bekæmpe og modarbejde Drukkenstaben. Jeg deler fuldstændig Udtalelsen fra den ærede Ordfører, naar han sagde ligesom jeg, at, skjøndt han havde Sympathi med selve Tanken, kunde dette Vædringsforslag, en saadan løst hentastet Sætning, som at belægge Brændevin med denne meget høie Skat, ikke fordres underkastet nogen alvorlig Drøftelse ved Toldlovens Behandling. Vel mærkede jeg meget godt, at det ærede Medlem tilføiede, at det jo er en Selvfølge, at man senere vilde komme til Øl og Vin. Jeg er, og jeg siger det rent ud, Modstander af dem, der stadigvæk her i Salen og andetsteds tale om Brændevinsdrik og samtidig forbigaa den Klasse af Samfundet, der er lige saa forfalden som mange af de Mænd, der drikke Brændevin. Jeg tror, at der lige saa vel kan tales om dem, der ere fordrukne i Øl og Vin, som dem, der ere fordrukne i Brændevin, og derfor mener jeg, at det havde været let for det ærede Medlem at tage en anden Position, saaledes at han, naar han kun havde tænkt paa Statskassens Forøgelse, havde gjort det saaledes, at det kunde være blevet til noget Alvorligt. Naar jeg imidlertid nu er imod en Forhøielse af Brændevinsstatten, navnlig som den er fremsat her, er det, fordi det er min faste Overbevisning, at Forhøielsen af Brændevinsstatten ikke vil forhindre Drukkenstaben. Derjom der er Noget, der skal forhindre Drukkenstab, maa det være Folks Opdragelse til at se det Stadelige, der ligger i den overdrevne Ryden af Spiritus, og derfor vilde jeg have ønsket og ønske endnu, at det ærede Medlem engang vil stille et Forslag her i Rigsdagen om, hvad der kunde gøres for at modarbejde Drukkenstaben, saa at Rigsdagen blev pligtig til at behandle denne Samfunds-

sag ligesom enhver anden Samfunds-sag, og saa kunde de forskjellige Anstuelser komme frem. Min personlige Mening er den, at saalænge Bdfolkningen ikke er mere med paa dette Spørgsmaal, end den er for Tiden, skal man ikke søge at forhindre Brændevinsdrikningen ved en forhøiet Skat, men saa mener jeg, at Rigsdagen bør hjælpe til, at Oplysning om disse Forhold kan trænge ud i Befolkningen, og jeg maa meget beklage, at man, da Danmarks Totalafholdhedsforening indgav et Andragende til Finantsudvalget om en Understøttelse, for at oplyse Befolkningen om det Stadelige ved Brændevinsdrikningen, ikke fandt det rigtigt at tage Hensyn dertil. Jeg er temmelig vis paa, at den samlede Rigsdag har Sympathi med den Tanke, der er udtalt af det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds, at der bør gøres Noget imod den overhaandtagende Drukkenstab, men naar det ærede Medlem har stemplet os, der vil stemme imod hans Forslag, som Venner af Drukkenstab, saa har jeg set mig nødsjaget til at tage Ordet derimod; thi naar jeg tydelig og klart har udtalt paa mange Steder, at jeg er en Ven af Udruelighed, kan jeg dog ikke finde mig i, at jeg skulde stemples som en Ven ikke alene af megen Drik, men af ren og klar Drukkenstab. Jeg tror altsaa, at Alt, hvad han vil opnaa ved en Forhøielse af Brændevinsstatten — muligvis kan der komme noget Mere ind i Statskassen, muligvis noget Mindre, det er slet ikke derom, det dreier sig — er, at Folk, der ere hengivne til Drik, gaa deres Ruin imøde nogle Uger eller nogle Aar før. Det er ikke den store Afgift, der skal afholde Folk fra at drikke, thi Drik er en Videnstabs hos Folk, og jeg siger, at hele Betydningen af en saadan Forholdsregel kun er den, at det varer noget længere for dem. Dermed vil jeg nu ikke fastslaa, at den slet ingen Betydning vil have, det vilde være i høieste Grad urigtigt, men vi bør tage Hensyn til, at Bevægelsen for Oplysning om Drukkenstabens Onde her i Danmark er meget ung. Alle Rigsdagsmænd kunne vistnok være enige om, at det er en god Sag, en Sag, der bør understøttes. Brændevin virker stadelig paa mange Omraader, som det ærede Medlem berørte, ogsaa paa Familierne, der falde Staten til Udgift, og jeg vil rent ud sige, at der ikke findes nogen mere ædel Sag at bestjæftige sig med end Spørgsmaalet om, hvad der kan gøres for at modarbejde dette Onde. Jeg tror imidlertid ikke, at det er rigtigt, at denne Sag fremkommer som et Vædringsforslag om at forhøie en Sats fra 30 til 145 Ore, nei, det er en vigtig Sag, der for-